

REGENTESSEBRUG

Regentessebrug

De Regentessebrug uit 1898 was en is een opvallende verschijning. De monumentale brug met zijn sierlijke lantarens en stoere leeuwen verbindt de Posthoornstraat met de Glashaven, maar vormt bovendien een schakel tussen het hedendaagse Maritiem district en de historische Waterstad.

Met het Witte Huis is de brug een van de weinige tastbare herinneringen aan een gevarieerd en levendig stadsdeel, dat weggevaagd werd door het Duitse bombardement op Rotterdam van 14 mei 1940.

Tot de 90er jaren van de vorige eeuw bepaalt de binnenvaart het beeld van Waterstad. Er wordt nauwelijks gewoond, behalve op de schepen. Het Wijnhaveneiland functioneert vooral als bedrijventerrein met diverse kantoorgebouwen, werkplaatsen en enkele conciërgewoningen.

Foto: Cas Oorthuys

Dat verandert rond 1980 met de bouw van de eerste appartementen op de drie loskades van de Leuvehaven en de westzijde van de Glashaven: het Leuvekwartier.

Sinds 2000 is Waterstad, nu bekend als Maritiem District, de bouwplaats voor vele nieuwe woontorens.

Architectuur en vormgeving

De Regentessebrug over de Wijnhaven is een ontwerp van gemeentearchitect D.B.Logemann (1872-1964) in samenwerking met beeldhouwer Simon Miedema (1860-1934).

De brug, Rijksmonument nummer 32851, geïnspireerd op Parijse bruggen, is gemaakt van graniet, zandsteen en basalt met daarop een betonnen brugdek.

Destijds werd de brug gedetailleerd in de landelijke pers beschreven, van Rotterdamsch Nieuwsblad tot de Leeuwarder Courant.

De balustraden hebben een horizontale rij uitsparingen in de vorm van een klaverblad, die driepassen worden genoemd.

De pijlers zijn uitgevoerd als scheepsboegen met dolfijnen.

Aan weerszijden van de brug staan twee bronzen leeuwen, elk 250 kilo zwaar. Rechts staat een leeuw die met de klauwen het familiewapen van Waldeck-Pyrmont beschermt en links staat een leeuw wiens klauwen rusten op het wapen van Nederland.

Foto: Kees Molkenboer

Plannen en bouw omstreden

Het plan om de oude houten beweegbare brug te vervangen en te verplaatsen, zodat er een verbinding ontstaat tussen de Posthoornsteeg en de Glashaven, houdt de gemoederen bezig. Met een krappe meerderheid van 18 tegen 17 stemmen wordt door de gemeenteraad op 20 januari 1898 besloten tot de bouw van een vaste monumentale brug over de Wijnhaven. Maar de versieringen in het ontwerp vindt de raad overdreven en te duur.

Na een oproep in de Maasbode wordt het benodigde bedrag voor de candelabres en ornamenten door een aantal burgers bijeengebracht.

Feestelijke opening

Op 9 juni 1899 openen koningin Wilhelmina en haar moeder, voormalig koningin-regentes Emma, naar wie de brug vernoemd is, met een glorieuze rijtoer de Regentessebrug. Vandaar de in een bronzen lauwerkrans gevatte vergulde "E" op de middenboog van de brug en het familiewapen van Emma bij de leeuwen.

Drukke op het water

Rond 1900 was het een drukte van belang in de binnenhavens, met beurtdiensten en binnenvaartschepen, met laden en lossen. Ook in de panden en op de kaden van de Wijnhaven heerste een levendige bedrijvigheid.

Beurtdienst-eigenaar Stoons schetst in een lange brief de desastreuze gevolgen voor de binnenhavens van de gemeentelijke beslissing om een vaste brug te bouwen. Hij is verontwaardigd over de voorrang voor het "verkeer te land" boven "verkeer te water". Het Waterstadgenootschap kreeg inzage in de brief dankzij zijn kleinzoon, die tot het bombardement in de Wijnstraat woonde. De binnenvaartschepen varen al lang niet meer heen en weer, maar ze bevolken de havens nog wel, nu als (museale) woonschepen onder beheer van de Stichting Erfgoedhavens.

Bronnen:

Brief 12 februari 1902 van Beurtdienst-eigenaar Stoons
Nederlands Fotomuseum
Stadsarchief Rotterdam
Foto's: Arthur van Beveren
www.maritiemdistrict.nl
www.leuvekwartier.nl

Met dank aan de Gebiedscommissie Centrum

Waterstadgenootschap

contact:

info@waterstadgenootschap.nl